

OOSTENDSE MUZIEKGESCHIEDENIS - XXV : CAMILLE SAINT-SAENS ALS
GASTDIRIGENT IN HET KURSAAL OP 3.8.1906

De muziek liefhebbers onder de badgasten die het seizoen 1906 te Oostende doorbrachten werden wel heel erg verwend : op 3 augustus konden ze Camille SAINT-SAENS' dirigeerkunst met eigen ogen bewonderen en op 4 september die van Richard STRAUSS !

Camille SAINT-SAENS (°Paris 1835) hoeft in feite niet voorgesteld te worden : enkele van zijn werken zijn echte "evergreens" van het klassieke repertoire geworden en verlenen de meester het aureool van een "Groot Klassieker". We denken aan zijn pittige "Danse Macabre", zijn "Samson et Dalilah", zijn "Carnaval des Animaux" met daarin heel speciaal het sentimentele "Le Cygne" en natuurlijke ook zijn machtige 3e symphonie, die vorig jaar nog in popversie echte furore maakte.

De man die dit alles schreef was in augustus 1906 te gast in de Koningin der Badsteden. Ter gelegenheid van dit Saint-Saëns-festival drukte "Le Carillon" op 3.8.1906 een groot artikel van SAINT-SAENS af op de voorpagina : "L'Evolution Musicale".

De dag van het festival werd SAINT-SAENS een eremaaltijd aangeboden in het Kursaal-restaurant. "Menu exquis tout à l'honneur de MM. Neri et Matheudi, les habiles concessionnaires des restaurants du Kursaal; vins non moins exquis, parmi lesquels le Saint-Marceaux brut 1892 n'a pas été le moins apprécié.", aldus "Le Carillon" van 4.8.1906. Waren aanwezig tijdens dit diner : Directeur MARQUET en zijn directiesecretaris LUTENS, volksvertegenwoordiger BUYL, de heren MESTDAGH, MATHIEU & VAN DEN EEDEN, directeurs van de Conservatoria te Brugge, Gent & Mons, de artiste Judith CLADEL, Léon RINSKOPF, de Italiaanse uitgever SONZOGO, de heren schepenen LIERAERT, DECOCK & VAN GLABBEKE, alsook twee vertegenwoordigers van de locale pers : A. BOUCHERY voor "Le Carillon" en J. DAVELUY voor "La Saison d'Ostende" en "L'Echo d'Ostende". (La Saison d'Ostende, 4.8.1906). Vanzelfsprekend werden er heel wat heildronken uitgebracht.

De eerste helft van het concert bevatte zo van alles wat, maar stuk voor stuk composities die in de vergeethoek zijn geraakt : de ouverture "Andromaque", de "Romance voor viool en orkest (op. 48) waarin de solopartij verzorgd werd door Edouard DERU, vioolsolo van het Kursaal, "3 rapsodies pour orgue sur des cantiques bretons" (op. 7) door SAINT-SAENS zelf vertolkt en de "Sarabande et Rigaudon" voor strijkorkest (op. 93).

Hoofdbrok van de avond was, hoe kon het anders ?; de machtige monumentale 3e symphonie voor orkest, orgel en piano (op. 78).

"Ce chef-d'oeuvre est de ceux qui ne craignent ni le temps, ni les évolutions : "il vieillira certes, mais ne tombera pas" orakelde "Le Carillon" op 7.8.1906. En inderdaad, het werk houdt anno 1983 meer dan ooit repertoire, al is de kans klein het ooit nog te Oostende te horen nu ons Kursaal niet langer over een orgel beschikt. Helaas zouden we zeggen.

Na de majestatische finale waarin piano, orgel en orkest werkelijk alles geven, moest het festival wel een denderend succes worden. RINSKOPF offereerde zijn Franse collega een grote palm, versierd met de Belgische en Franse tricolores.

Tot slot nog een fragment uit het verslag van het concert zoals het verheer in "Le Carillon" van 7.8.1906 : "... Saint-Saëns, à l'âge où tous les artistes se reposent d'un long et glorieux labeur, où l'on regarde loin derrière soi à la recherche du dernier chef-d'oeuvre, de la dernière production, à cet âge où l'homme, jadis fort et vigoureux, a le droit de s'appuyer sur un bras plus jeune et solide, Saint-Saëns lui est resté ferme, plein d'une belle assurance. Il porte ses soixante douze ans avec fierté, d'un pas assuré et tranquille, avec ce beau calme qui révèle un belle âme, un esprit sain et juste, Saint-Saëns monte au pupitre. Un moment il contemple ce formidable orchestre qu'il a là au bout de sa baguette, soumis, attentif et admirateur..."

X X X

Saint-Saëns kwam nog een tweede keer naar Oostende, en wel in 1919, het eerste naoorlogse Kursaalseizoen, het eerste jaar dat JEHIN dirigeerde. In het weekend van 18 tot 21 juli was er een groots muziektfestival gepland. De 18e, een vrijdag, was er het "Grand Festival Interallié". Er waren concerten gedirigeerd door Percy PITT (London), Alfredo CASELLA (Roma) en de huisdirigent Léon JEHIN. Op het programma stond SAINT-SAENS's "Cyprès et Lauriers", een werk voor orgel en orkest, opgedragen aan Koningin Elisabeth. SAINT-SAENS vertolkte zelf de orgelpartij.

De volgende dag was er dan een speciaal "SAINT-SAENS FESTIVAL". Op het programma stond om de uitvoering van "La lyre et la harpe", voor soli, koor en orkest, op gedicht van Victor HUGO. Solisten waren de dames LUBIN & CHARNI en de heren FRANZ en CERDAN. Het koor was dat van de Brusselse Muntchouwburg.

Tijdens zijn verblijf te Oostende logeerde de gevierde kuntenaar in het Hôtel de la Plage.

SAINT-SAENS aanvaardde ook het erevoorzitterschap van het RINSKOPF-comité, dat de overleden toondichter een memoriaal wilde bezorgen in het Kursaal. Het monument werd in 1921 onthuld. In hetzelfde jaar stierf SAINT-SAENS te Alger.

Norbert HOSTYN

LIT : GROVES DICTIONARY OF MUSIC AND MUSICIANS.

VOLGENDE AFLEVERING : RICHARD STRAUSS

OSTENDIANA : HUIZE LOUISE-MARIE

Onder de titel "Huize Louise-Marie" publiceerde de Oostendse Handelskamer onlangs een zéér interessante brochure waarin de historiek van het pand Langestraat 69 uitvoerig behandeld wordt.

Zoals men weet fungeerde dit streng-neoklassieke herenhuis in de 19de eeuw als Koninklijke Residentie (Koningin Louise-Marie overleed er in 1850).

Onlangs nam de Handelskamer er haar (hopelijk definitieve) intrek, en het pand werd compleet gerestaureerd.

"Huize Louise-Marie", Oostende (Kamer voor Handel en Nijverheid), 1982, 12 gepolycoëerde blz.

N.H.